

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl samosoudcem Mgr. Pavlem Riedlbauchem ve věci žalobce: P ■ S ■ nar. ■ bytem ■, zast. Mgr. Zbyňkem Babíkem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o zaplacení 1.123.500,- Kč s přísl.,

t a k t o :

- I. Žalovaná **je povinna** žalobci zaplatit částku 30.000,-Kč s 7,05% úrokem z prodlení ročně z této částky od 17.5.2013 do zaplacení, a to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II. **Žaloba**, jíž se žalobce domáhal zaplacení částky 1.093.500,-Kč s 7,05% úrokem z prodlení ročně z této částky od 17.5.2013 do zaplacení, **se zamítá**.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 28.098,- Kč k rukám zástupce žalobce, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou elektronicky zaslano zdejšímu soudu dne **15.2.2013** doplněnou podepsaným podáním dne 18.2.2013 domáhal na žalované zaplacení částky 1.123.500,- Kč

představující zadostiučinění za nemajetkovou újmu spočívající v nezákonném vedení trestního stíhání žalobce, které bylo zahájeno záznamem PČR o sdělení podezření ze dne 5.5.2010 pro přečin neoprávněného zásahu do práva k domu, bytu nebo nebytovému prostoru dle ust. § 208 odst. 1, odst. 2 tr. zák., rozsudkem Městského soudu v Brně (dále jen „MS“) ze dne 20.3.2012 č.j. [REDAKCE] ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně (dále jen „KS“) ze dne 22.5.2012 č.j. [REDAKCE] byl žalobce zproštěn obžaloby dle ust. § 226 písm. b) tr. řádu, neboť skutek pro který byl žalobce trestně stíhán, není trestným činem. Trestní stíhání žalobce trvalo 749 dnů, za přiměřené zadostiučinění žalobce považoval částku 1.500,- Kč denně, tj. celkově částku 1.123.500,- Kč. Po dobu trestního stíhání se žalobce nemohl věnovat svým aktivitám a péči o svého starého a nemocného otce, na výsledku stíhání závisela i bytová potřeba žalobce, neboť předmětem stíhání byla skutečnost, že žalobce neoprávněně v bytě bydlí. Stíhání žalobce prohloubilo již existující psychické problémy žalobce, se kterými se dosud léčí. Újma vzniklá žalobci byla znásobena tím, že byl v předmětném řízení pravomocně odsouzen a byl mu ložen podmíněně odložený trest odnětí svobody, až na základě právního názoru Nejvyššího soudu ČR (dále jen „NS“) vyjádřeného v usnesení ze dne 23.11.2011 č.j. [REDAKCE] byl žalobce obžaloby zproštěn. Konečně žalobce uvedl, že svůj nárok uplatnil u žalované žádostí ze dne 16.11.2012, žalovaná stanoviskem ze dne 4.2.2013 přiznala žalobci zadostiučinění ve formě konstatování nezákonného rozhodnutí ve spojení se zprošťujícím rozhodnutím, zadostiučinění v penězích nepřiznala.

Žalovaná v podání došlém soudu dne 22.3.2013 navrhla zamítnutí žaloby, s tím, že učinila nesporným, že se na ni žalobce dne 16.11.2012 žádostí z téhož dne obrátil se svým žalobou uplatněným nárokem, stanoviskem ze dne 4.2.2013 nárok žalobce na poskytnutí zadostiučinění v penězích odmítla s tím, že adekvátním zadostiučiněním je konstatování nezákonného rozhodnutí ve spojení se zprošťujícím rozhodnutím. Dále uvedla, že dle judikatury NS jsou kritéria, která obvykle indikují rozsah způsobené nemajetkové újmy z důvodu nezákonného trestního stíhání povaha trestní věci (závažnost trestného činu související s hrozbou trestního postihu, tj. druhem a výší trestu), délka trestního řízení (po jak dlouhou dobu zásah do osobnostních složek obviněného trval) a následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře obviněného. Žalovaná rovněž uvedla, že po zhodnocení okolností případu s přihlédnutím ke skutečnosti, že žalobce neoprávněně užíval a bránil v užívání bytu oprávněným osobám, dospěla k závěru, že konstatování vydání nezákonného rozhodnutí ve spojení s vydáním zprošťujícího rozhodnutí je přiměřeným zadostiučiněním s tím, že přihlédla i k délce trestního řízení a výši hrozící trestní sazby. Konečně vznesla námitku promlčení s tím, že řízení pravomocně skončilo 22.5.2012, žádost byla žalované doručena 16.11.2012, stanovisko žalované bylo žalobci doručeno 11.2.2013 a žaloba byla podána až 18.2.2013.

Podáním došlým soudu dne 22.7.2013 žalobce změnil (rozšířil) žalobu o 7,05% úrok z prodlení ročně z částky 1.123.500,- Kč od 17.5.2013 do zaplacení.

V podání došlém soudu dne 9.1.2014 žalobce rozvedl kritéria již žalovanou naznačená, dále uvedl, že závěr o tom, že se nejedná o trestný čin mohly orgány činné v trestním řízení učinit na počátku trestního řízení, přičemž nebylo třeba provádět složité dokazování, v žádném soudním řízení nebylo pravomocně rozhodnuto, že by žalobce skutečně neoprávněně užíval byt, přičemž tato otázka přísluší jen soudu v občanskoprávním řízení. Dále žalobce rozebral, proč se domnívá, že byt užívá oprávněně a konečně uvedl, že žádost byla u žalované podána 6 dní před uplynutím šestiměsíční promlčecí lhůty, stanovisko žalované obdržel 11.2.2013, promlčecí lhůta by skončila 17.2.2013, jelikož se jednalo o neděli, byl posledním dnem lhůty 18.2.2013, nadto byla žaloba zaslána elektronicky již 15.2.2013 a téhož dne byla zaslána poštou.

Při jednání konaném dne 21.1.2014 žalovaná uvedla, že jí poskytnutá satisfakce je dostatečná s ohledem na to, že z odůvodnění trestních rozhodnutí vydaných v namítaném

řízení lze dovodit, že žalobce se protiprávního jednání dopustil. Dále uvedla, že nemajetková újma z titulu nezákonného rozhodnutí se nepředpokládá, žalobce ji musí konkrétním způsobem tvrdit a prokázat, jakkoliv je zřejmé, že každé trestní řízení obecně nějakou újmu způsobuje. Konečně žalovaná k výzvě soudu uvedla, že jako řádnou žádost žalobce o poskytnutí zadostiučinění posuzovala až písemné podání ze dne 16. 11. 2012, došlé jí 21. 11. 2012, přičemž 16.11.2012 jí byl doručen pouze elektronicky nepodepsaný email.

Při jednání konaném dne 21.1.2014 žalobce uvedl, že uvedený email sice nebyl elektronicky podepsán, ale přílohou byla naskenovaná podepsaná žádost, přičemž ve lhůtě 3 dnů podáním zaslaným poštou bylo elektronicky zasláné podání doplněno.

Při jednání konaném dne 21.1.2014 soud změnu (rozšíření) žaloby o 7,05% úrok z prodlení ročně z částky 1.123.500,- Kč od 17.5.2013 do zaplacení připustil. Dále soud žalobce postupem dle ust. § 118a odst. 1., odst. 3. o.s.ř. vyzval k doplnění žalobních tvrzení a návrhu důkazů, kdy byl uvedený email žalované doručen a dle ust. § 118a odst. 3 o.s.ř. prokázal své tvrzení, že nárok byl u žalované uplatněn dne 16. 11. 2013. Konečně soud žalobce postupem dle ust. § 118a odst. 1., odst. 3. o.s.ř. vyzval k doplnění žalobních tvrzení a návrhu důkazů jaké konkrétní dopady v osobnostní sféře žalobce (v pracovní sféře, rodinné sféře, pověsti žalobce v jeho okolí) mělo vedení předmětného trestního řízení, zda se veřejnost o trestním stíhání žalobce dozvěděla, či nejbližší okolí žalobce, jaké okolí, jakým způsobem, zda došlo i k medializaci případu.

V podání došlém soudu dne 22.1.2014 žalovaná uvedla, že, že žalobce byl mimo namítané řízení stíhán pro stejný přečin, kdy stíhání bylo zastaveno, neboť skutek není trestným činem, dále pro přečin nebezpečného vyhrožování, kdy byl obžaloby zproštěn, neboť skutek není trestným činem a konečně pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a jiné platby a nedovoleného podnikání, přičemž žalobce byl obžaloby rovněž zproštěn.

V podání došlém soudu dne 10.2.2014 žalobce uvedl, že žádost byla u žalované podána emailem dne 16.11.2012 s tím, že přijetí tohoto dne bylo podatelnu žalované potvrzeno, stíhání žalobce mělo negativní dopad v jeho rodinné sféře, když trvale pečoval o svého otce, který byl a je plně invalidní ve třetím stupni bezmocnosti, rovněž mělo dopad v psychické, zdravotní a sociální sféře žalobce, když žalobce pociťoval bezmoc vůči orgánům státu, uzavřel se do sebe, obával se kontaktu s okolím, trpí vysokým krevním tlakem, rovněž mělo dopad v oblasti cti a dobré pověsti žalobce, neboť o stíhání žalobce věděla řada lidí z jeho okolí, otázka oprávněnosti užívání bytu byla řešena i na schůzích domovní samosprávy, každé trestní stíhání představuje významný zásah do soukromého a osobního života stíhaného a negativně se dotýká jeho cti a dobré pověsti. Nadto byl žalobce stíhán pod dobu více, než 2 let, což je dobou nepřiměřenou.

Skutková zjištění:

Z emailu Mgr. Martina Rybníkáře (t.č. zástupce žalobce) z 16.11.2012 s odesláním žalované ve 21.54 hod., kdy přílohou žádost „o náhradu škody“ z 16.11.2012 a plná moc od žalobce, přičemž žádost zasílána i poštou, potvrzením podatelny žalované z 19.11.2012 o přijetí podání žalovanou dne 16.11.2012 ve 21.54 hod., žádosti žalobce ze dne 16.11.2012 s podacím razítkem žalované dne 21.11.2012, stanoviska žalované ze dne 4.2.2012 a dodejky zástupci žalobce dne 11.2.2013 soud vzal za prokázané, že se žalobce dne **16.11.2012** obrátil na žalovanou s žádostí o poskytnutí peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu z důvodu a výši shodných jak v žalobě, žalovaná přiznala žalobci zadostiučinění ve formě konstatování nezákonného rozhodnutí ve spojení se zprošťujícím rozhodnutím, zadostiučinění v penězích nepřiznala. Žalobce tak splnil podmínku pro soudní uplatnění nároku, předvídanou ust. § 14 zákona.

Soud má prokázaný průběh trestního řízení tak, jak byl stručně popisován žalobcem, a to jak z nesporných tvrzení účastníků, tak z listin tvořících spis MS sp.zn. [REDAKCE] tj. že

proti žalobci bylo záznamem PČR o sdělení podezření ze dne 5.5.2010 č.j. [REDAKCE] zahájeno trestní stíhání pro přečin neoprávněného zásahu do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru dle ust. § 208 odst. 1, odst. 2 tr. zák., kterého se měl dopustit užíváním družstevního bytu, téhož dne bylo žalobci doručeno, téhož dne byl žalobce jako podezřelý vyslechnut s tím, že uvedl, že je nadále držitelem členských práv k bytu a s tím, že dne 30.4.2010 podal k MS určovací (civilní) žalobu, 24.5.2010 byl podán k MS návrh na potrestání žalobce, dne 27.5.2010 byl vydán trestní příkaz s tím, že byl žalobci uložen trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců podmíněně odložený na zkušební dobu v trvání 18 měsíců, žalobce podal odpor s tím, že nikdy svá členská práva nepřeváděl, MS rozsudkem č.j. [REDAKCE] ze dne 23.11.2010 uznal žalobce vinným a uložil mu trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců podmíněně odložený na zkušební dobu v trvání 18 měsíců, žalobce se proti rozsudku odvolal, KS rozsudkem č.j. [REDAKCE] ze dne 26.4.2011 v právní moci téhož dne napadený rozsudek MS zrušil a rozhodl o vině žalobce s tím, že mu rovněž uložil trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců podmíněně odložený na zkušební dobu v trvání 18 měsíců, k dovolání žalobce NS usnesením č.j. [REDAKCE] ze dne 23.11.2011 rozsudek MS i KS zrušil a věc vrátil MS s tím, že v zásadě jde o občanskoprávní spor ohledně podmínek zániku užívacího práva žalobce, rozsudkem MS ze dne 20.3.2012 č.j. [REDAKCE] byl žalobce zproštěn obžaloby dle ust. § 226 písm. b) tr. řádu, neboť skutek pro který byl žalobce trestně stíhán, není trestným činem, přičemž dospěl k závěru, že jakkoliv žalobce neoprávněně bránil v užívání bytu oprávněným uživatelům, kdy tuto otázku si dle závazného názoru NS posoudil jako předběžnou, nejedná se o trestný čin, neboť není doposud k dispozici meritorní rozhodnutí civilního soudu o povinnosti žalobce byt vyklidit, jedná se o otázku civilního práva, proti rozsudku podal odvolání státní zástupce, přičemž usnesením KS ze dne 22.5.2012 č.j. [REDAKCE] v právní moci 22.5.2012 bylo odvolání státního zástupce zamítnuto, kdy mimo jiné KS neměl výhrad s vyřešení předběžné otázky MS.

Z výslechu žalobce soud zjistil, že předmětné trestní stíhání mělo nezanedbatelný vliv na jeho zdraví, přičemž bere antidepresiva, žalobce cítil od sousedů opovržení, došlo k narušení rodinných vazeb s jeho bratrem, přišel o přátele.

Z potvrzení Magistrátu města Brna z 2.5.2011 č.j. [REDAKCE] soud zjistil, že žalobce pečuje o svého invalidního otce, kdy se jedná o těžce zdravotně postiženou osobu (zjištěno i z rozhodnutí Magistrátu města Brna z 4.4.2011, průkazu ZTP z 27.4.2011 znějícího na otce žalobce), s nímž sdílí společnou domácnost.

Z ostatních ve věci provedených důkazů soud již ničeho podstatného nezjistil, kdy za situace shora učiněných zjištění byl podklad k posouzení nároku žalobce dostačující.

Právní úprava:

Podle ust. § 1 zákona stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 2 zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit. Podle ust. § 5 písm. a) zákona stát odpovídá za podmínek stanovených zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v trestním řízení. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle odst. 2 má právo na náhradu škody i ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle ust. § 26 zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v zákoně občanským zákoníkem („o.z.“). Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem

způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Podle ust. § 32 odst. 3 zákona nárok na náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona *se promlčí za 6 měsíců ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, nejpozději však do deseti let ode dne, kdy nastala právní skutečnost, se kterou je vznik nemajetkové újmy spojen.* Podle ust. § 35 *promlčecí doba neběží ode dne uplatnění nároku na náhradu škody do skončení předběžného projednání, nejdéle však po dobu 6 měsíců.*

K nezákonnému rozhodnutí:

Nárok na náhradu škody (poskytnutí zadostiučinění) způsobené zahájením trestního stíhání, jež neskončilo pravomocným odsouzením, je třeba v zásadě, resp. v určitých případech posoudit jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím. V této souvislosti soud uvádí, že nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, kdy posléze došlo ke zprošťujícímu rozsudku a nikoliv rozsudku odsuzujícímu je třeba posuzovat jako škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím. Zproštění obžaloby má stejné důsledky jako zrušení nezákonného rozhodnutí podle § 8 odst. 1 zákona. Kromě toho platí, že v případě zproštění obžaloby soud nevydává žádné rozhodnutí, kterým by rušil usnesení o zahájení trestního stíhání či sdělení obvinění. Ze strany státu se jedná o odpovědnost objektivní. Vznik nároku na náhradu škody tedy není podmíněn tím, že by v řízení bylo prokázáno, že orgán činný v trestním řízení jednal v přímém rozporu se zákonem, nýbrž je založen na principu, podle kterého osoba, jež byla zproštěna obžaloby, má zásadně právo na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání. Z podpůrného použití občanského zákoníku podle § 26 zákona ve spojení s ustanovením § 441 obč. zák. lze pouze dovodit, že byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně a byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám. Z toho vyplývá, že soud je v daném případě povinen zkoumat zavinění obviněného (ať už ve formě úmyslné či nedbalostní) na zahájení trestního stíhání proti němu. Předmětem zkoumání je tak skutečnost, zda obviněný svým zaviněným úkonem přispěl k tomu, že trestní řízení proti němu bylo či muselo být zahájeno, tedy že jeho jednání bylo důvodem k zahájení trestního stíhání proti němu. Příčinnou souvislost mezi zahájením či vedením trestního stíhání a zaviněním obviněného je třeba hledat *nikoliv v jeho jednání, kterým měl podle orgánů činných v trestním řízení naplnit skutkovou podstatu trestného činu, pro který byl stíhán, nýbrž v jiném jeho chování před zahájením trestního stíhání, popř. v jeho průběhu, tj. především v jeho postoji vůči orgánům činným v trestním řízení, tedy v tom, zda svým jednáním či úkony procesního charakteru zapříčinil, že trestní stíhání muselo být zahájeno (nebo v něm nadále pokračováno). Soud žádné zavinění ve shora uvedeném smyslu u žalobce neshledal a ani žádné takové zaviněné jednání žalobce či skutečnosti tomu nasvědčující žalovanou nebyly ani tvrzeny.*

Jiné než odsuzující rozhodnutí je tak v zásadě (neplatí to však výlučně) rozhodnutím, které (ve svých důsledcích, nikoliv výslovně – srov. shora), ruší účinky zahájeného trestního stíhání dané ať již usnesením o jeho zahájení jakožto formalizovaným rozhodnutím či sdělením obvinění jakožto opatřením (záleží na znění tr.ř. účinném v době zahájení trestního stíhání, podstata však zůstává zcela stejná), popřípadě sdělením podezření jakožto opatřením, jímž bylo trestní stíhání zahájeno. Jak ve své judikatuře uvádí Nejvyšší soud ČR tak nárok na náhradu nemá jen ten, kdo si obvinění sám zavinil, a ten, kdo byl obžaloby zproštěn, nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný, nebo že mu byla udělena milost anebo, že trestný čin byl amnestován. Judikaturou tak byl výkladem zákona založen nárok na náhradu škody (nemajetkové újmy) nevyplývající přímo z doslovného znění zákona, způsobené zahájením trestního stíhání, jež

neskončilo pravomocným odsouzením, ale jiným rozhodnutím, jehož obsahem je hodnocení usnesení o zahájení trestního stíhání jakožto nesprávného. Nicméně to neznamená, že by každé jiné rozhodnutí, než pravomocné odsouzení, hodnotilo usnesení o zahájení trestního stíhání jako nesprávné. Mezi takové rozhodnutí např. nepatří zastavení trestního stíhání z důvodu zániku trestnosti promlčením (ust. § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. ve spojení s ust. § 11 odst. 1 písm. b) tr.ř. (srov. rozsudek NS ze dne 17.9.2012, sp.zn. 28 Cdo 605/2012) či zastavení trestního stíhání pro zpětvzetí souhlasu poškozeného (ust. § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. ve spojení s § 11 odst. 1 písm. i) tr.ř.) analogicky dle ust. § 12 odst. 2 zákona, jakkoliv v uvedeném ustanovení není tento důvod zastavení trestního stíhání výslovně uveden. Stejně tak i pokud doje orgánem činným v trestním řízení k odevzdání věci příslušnému orgánu k projednání přestupku, přičemž příslušný orgán nestačil přestupek projednat a pravomocně rozhodnout v prekluzivní lhůtě stanovené zákonem o přestupcích a dojde tak k zániku trestnosti, resp. zániku odpovědnosti za přestupek, přičemž důsledkem je zastavení řízení správním orgánem pro zánik trestnosti přestupku. Pak nelze rozhodnutí o zahájení trestního stíhání není-li posléze přestupkové řízení skončeno „zprošťujícím“ (v širším smyslu) rozhodnutím, shledat nezákonným, zakládajícím právo na náhradu škody (nemajetkové újmy) trestním stíháním.

V dané situaci se však jedná o typicky nezákonné zahájení a následné vedení trestního stíhání bez dalšího, neboť žalobce byl obžaloby zproštěn dle ust. § 226 písm. b) tr. řádu, neboť skutek pro který byl žalobce trestně stíhán, není trestným činem. Jinými slovy trestní stíhání nemělo být zahájeno, zproštění obžaloby má zde stejné důsledky jako zrušení nezákonného rozhodnutí podle § 8 odst. 1 zákona. Soud tak shledal existenci odpovědnostního titulu spočívajícímu v nezákonném rozhodnutí, ostatně jak shledala i žalovaná.

K zadostiučinění:

Co se týče **vzniku nemajetkové újmy z důvodu zahájení a vedení trestního stíhání nejde o vyvratitelnou domněnku jako u nepřiměřeně dlouhého řízení**, kdy se újma na straně poškozeného předpokládá, újma z důvodu trestního stíhání musí být prokázána, (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.3.2012, sp.zn. 30 Cdo 2555/2010, ze dne 3.7.2012, sp.zn. 30 Cdo 4280/2011). Soud tak vychází z toho, že vznik nemajetkové újmy (jakkoliv je každé trestní stíhání dle nálezů Ústavního soudu ČR sp.zn. IV. ÚS 428/05 spojeno vždy s jistým zásahem do osobnostních práv trestně stíhaných osob) není na místě presumovat, ale prokazovat, stejně tak jako intenzitu (případně) újmy, odůvodňující peněžní odškodnění.

Žalobce po poučení soudem dle ust. § 118a odst. 1, 3 o.s.ř. vylíčil dopady trestního stíhání v jeho osobnostní sféře (srov. shora), přičemž soud je vzal za prokázané již jeho účastnickým výsledkem, kdy trestní stíhání mělo nezanedbatelný vliv na jeho zdraví, přičemž bere dosud antidepresiva, žalobce cítil od svého okolí, resp. sousedů opovržení, došlo k narušení rodinných vazeb s jeho bratrem, přišel o přátele, o jeho trestním stíhání se tak dozvěděli lidé v jeho okolí, čímž došlo k poškození jeho dobré pověsti. Již na podkladě shora uvedených prokázaných skutečností lze uzavřít, že žalobci vznikla nejen určitá újma ztotožnitelná se subjektivními pocity frustrace a beznaděje, ale i újma objektivizovaná, představovaná zásahem do osobnostních práv žalobce. Jakkoliv žalobce nebyl v průběhu trestního stíhání omezen na osobní svobodě a jakkoliv se jeho trestnímu stíhání nedostalo mediální publicity (žalobce po poučení soudem ničeho takového netvrdil), prokázal (jakkoliv svým účastnickým výsledkem), že se informace o vedení trestního stíhání dostala do sociálního okolí žalobce. Lze tak dovodit jisté snížení žalobcovy reputace a dobré pověsti. Jakkoliv žalobci hrozil nepodmíněný trest odnětí svobody již s ohledem na jeho trestní minulost, kdy nikdy nebyl pravomocně odsouzen (srov. vyjádření žalované o dalších stíháních žalobce) a nutno tak na něj hledět jako na netrestaného a vzhledem k nijak zásadní výši trestní

sazby jen teoreticky (což dokládají i zrušené odsuzující rozsudky MS a KS), dospěl soud k závěru, že **žalobci nemajetková újma spočívající v zásahu do jeho osobnostních práv zahájením a vedením trestního stíhání vznikla**; adekvátním odškodněním této újmy se pak s přihlédnutím k její intenzitě jeví soudu být částka 30.000,- Kč (k výpočtu srov. níže).

K formě a výši soudem přisouzeného zadostiučinění soud uvádí, že samotné konstatování nezákonnosti trestního stíhání, resp. vydání nezákonného rozhodnutí s tím, že přiměřeným zadostiučiněním má být i ve spojení se zprošťujícím rozhodnutím, které poskytla žalovaná se soudu nejeví zcela dostačujícím. K žalované nastíněné zásadě že „forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namíste pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat.“ (viz. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.6.2012, sp.zn. 30 Cdo 2813/2011) soud uvádí, že o případ, v němž by nemělo být přiznáno zadostiučinění v penězích nejde, v této souvislosti soud zdůrazňuje, že nic než zmírnění frustrace se žalobci dostat nemůže – úplná reparace negativních prožitků spojených s nezákonným trestním stíháním není nikdy možná, a to ani poskytnutím vyšší částky. K žalovanou zmíněnému protiprávnímu jednání žalobce, které se podává z odůvodnění zprošťujícího rozsudku MS, kdy s takto vyřešenou předběžnou otázkou z civilního práva se ztotožnil i KS, soud nepřihlédl, a to za situace vedení civilního řízení, ve kterém by měla být otázka oprávněného uživatele bytu řešena jako otázka hlavní, kdy k takovému rozhodnutí civilního soudu by teprve bylo případně namíste přihlížet. Konečně soud, jak již shora naznačeno nepřihlédl ani k tomu, že proti žalobci bylo vedeno několik trestních řízení, a to s ohledem na jejich výsledek, kdy dle soudu tato okolnost není důvodem pro snížení zadostiučinění či posouzení zadostiučinění přiznaného žalovanou jako dostačující.

Co se týče částky zadostiučinění v penězích soud, jakkoliv si je vědom, že dosud nedošlo judikaturou ke stanovení obecného, resp. obvyklého výpočtu zadostiučinění z důvodu nezákonného trestního stíhání, má za to, že s ohledem na předvídatelnost soudních rozhodnutí by mechanismus výpočtu měl být obecně stanoven s tím, že není žádného logického důvodu nevyjít z výpočtu již judikaturou ustanoveného pro nepřiměřenou délku řízení, kdy v zásadě není namíste úvaha (soud neshledává jediný důvod), že by nejistota a úzkost z nepřiměřené délky řízení měly být větší, než u trestního stíhání jako takového. Soud tak shledal přiměřeným odškodnit nemajetkovou újmu žalobce, vzniklou nezákonným trestním stíháním jeho osoby částkou **30.000,- Kč**, vypočtenou dle „rovnice“, 15.000,- Kč za rok řízení, přičemž není žádného důvodu počítat s poloviční výší za první dva roky řízení jako u nepřiměřené délky řízení, neboť intenzita zásahu do práv obviněného samotným vedením trestního stíhání není nijak na počátku stíhání nižší a není tak nižší tomu korespondující újma, kdy tato částka byla na straně jedné **ponížena o 20%** odpovídajícím nijak zvláště dlouhé době stíhání žalobce v trvání cca dvou let s přihlédnutím k tomu, že se jednalo o řízení přípravné a následné řízení před soudem, přičemž ve věci rozhodovaly soudy tří stupňů, soud prvního i druhého stupně opakovaně, a na straně druhé byla **povýšena o 20%** odpovídajícím žalobcem prokázaným následkům v jeho osobnostní sféře. Soud neposoudil jako kritérium pro navýšení či snížení povahu věci, a to za situace, kdy trestní postih nehrozil vysoký a reálně hrozil jen podmíněně odložený, toto je však vyvažováno tím, že žalobce podmíněný trest odnětí svobody skutečně částečně „vykonával“.

Bylo proto rozhodnuto, jak ve výrocích I. a II. tohoto rozsudku uvedeno, tj. co do částky 30.000,- Kč bylo žalobě vyhověno, co do zbytku byla žaloba zamítnuta.

K promlčení:

Jen pod čarou soud uvádí, že **neshledal námitku promlčení** nároku vznesenou žalovanou **důvodnou** s ohledem na to, že konečné rozhodnutí bylo vydáno 22.5.2012 a

nabylo právní moci téhož dne, nárok žalobce byl uplatněn 16.11.2012, kdy **z 6 měsíční promlčecí doby zbývalo 6 dnů**, následně promlčecí doba neběžela do doručení stanoviska žalobci dne 11.2.2013, neboť nárok byl projednán ve lhůtě kratší 6 měsíců a **žaloba byla podána** již 15.2.2013, tj. **4. den** počítáno od 11.2.2013. Je tak zřejmé, že žaloba byla k soudu podána před uplynutím 6 měsíční promlčecí doby stanovené zákonem, k promlčení tvrzeného nároku nemohlo dojít.

K úrokům z prodlení:

Co se týče výše žalobou požadovaného příslušenství vztahujícího se k části jistiny nároku, v níž soud žalobě vyhověl, resp. data od kdy bylo požadováno, k tomu soud uvádí jen to, že co se týče požadovaných úroků z prodlení, tak tyto přísluší podle ust. § 1 nařízení vlády č. 142/1994 Sb., ve znění účinném k prvnímu dni prodlení (17.5.2013), tj. žalobcem byly požadovány ve správné výši a zároveň nebyly požadovány od dřívějšího data, než žalovaná se dostala do prodlení, neboť žalovaná se dostala do prodlení uplynutím 6 měsíců od uplatnění nároku u žalované, kdy nárok věřitele na zaplacení úroků z prodlení vzniká podle ust. § 517 odst. 1 a 2 o.z. tehdy, nesplní-li dlužník svůj peněžitý dluh řádně a včas, tedy je-li v prodlení a zároveň dle ust. § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. S ohledem na znění citovaného ustanovení stojí soudní judikatura na konstantním závěru, že stát se ocitá v prodlení s náhradou škody (i újmy) způsobené nesprávným úředním postupem či nezákonným rozhodnutím teprve marným uplynutím šestiměsíční lhůty určené k předběžnému projednání nároku, jež začíná běžet ode dne uplatnění nároku poškozeným u příslušného úřadu (tj. v dané věci žalované), teprve ode dne následujícího po uplynutí lhůty jej stíhá povinnost zaplatit úrok z prodlení (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 25 Cdo 2060/2001), kdy dále uplatněním je okamžik doručení žádosti žalobce o náhradu škody (újmy) u žalované, tj. den 16.11.2012, lhůta 6 měsíců tak skončila dne 16.5.2013 (čtvrtek, nedošlo tak k prodloužení lhůty na první následující pracovní den), tj. žalovaná se dostala do prodlení dne 17.5.2013 a od tohoto dne včetně ji stíhala povinnost příslušenství pohledávky zaplatit, proto soud úroky z prodlení z přisouzené jistiny přiznal v zákonné výši za dobu od 17.5.2013, jak ve výroku I. tohoto rozsudku uvedeno.

K nákladům řízení:

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 3 o.s.ř. a contrario, podle něhož i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu.

Náklady řízení v celkové výši **28.098,- Kč** sestávají z **odměny ve výši 18.600,- Kč za právní zastoupení žalobce** za 6 úkonů právní služby dle ust. § 7 bod č. 5 ve spojení s ust. § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., kdy tak za jeden úkon právní služby přísluší částka 3.100,- Kč, a to dle ust. § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. – převzetí věci, podání z 15.7.2013, 30.12.2013, 7.2.2014, účast při jednání konaném dne 21.1.2014 a 11.3.2014, **6 režijních paušálů** dle ust. § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. v celkové výši **1.800,- Kč**, žalobcem požadovaných a doložených **vlastních nákladů žalobce v celkové částce 994,- Kč** skládajících se z poštovního (platba za doporučenou zásilku – zaslání žaloby) ve výši 34,- Kč, cestovního žalobce k jednání soudu konanému dne 21.1.2014, 11.3.2014 a k vyhlášení rozsudku dne 21.3.2014 v celkové výši 960,- Kč, kdy se k jednání soudu z Brna do Prahy a zpět dopravoval hromadnou dopravou, za což vynaložil celkovou částku 840,- Kč a kdy v rámci Prahy přímo k jednání soudu a zpět vynaložil celkovou částku za dopravu městskou hromadnou dopravou ve výši 120,- Kč, požadované **náhrady za čas** strávený zástupcem žalobce cestou k dostavení se do místa jednání a zpět dne 21.1.2014 ve výši **1.000,- Kč** za 10 půlhodin dle ust. § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.,

požadované **náhrady za čas** strávený zástupcem žalobce cestou k dostavení se do místa jednání a zpět dne 11.3.2014 ve výši **1.000,- Kč** za 10 půlhodin dle ust. § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., přičemž uvedená doba nutná k dostavení se k soudu by byla obdobná, ať již by k dopravě zástupce (i bývalého zástupce) žalobce byl použit dopravní prostředek hromadné či individuální dopravy. Odměna zástupce žalobce, paušály a náhrady (v celkové výši 22.400,- Kč) byly zvýšeny o částku **4.704,- Kč** odpovídající 21% DPH, kdy plátcovství DPH bylo doloženo osvědčením.

Soud nepřiznal žalobcem požadované cestovné spočívající v užití dopravního prostředku individuální dopravy zástupce (i bývalého zástupce) k jednáním soudu konaným dne 21.1.2014 a 11.3.2014, neboť nebylo nijak doloženo, že by se dopravovali takovým prostředkem (nebyl doložen technický průkaz, z tohoto důvodu nebylo lze ani cestovné vypočítat). Z důvodu nedoložení cestovného soud ani nepřiznal částku parkovného ve výši 40,- Kč.

Ke lhůtě k plnění:

Lhůta k plnění byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř., když soudu je z jeho činnosti známo, že uvedená lhůta odpovídá technickoorganizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná jako organizační složka státu řídí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo na nařízení exekuce. S úspěchem nemůže podat odvolání ten, kdo se tohoto práva po vyhlášení rozsudku vzdal.

V Praze, dne 21. března 2014

Mgr. Pavel Riedlbauch, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení: Vítková